

Nemzeti Társalkodó.

Aprilis' 21-dik napján 1832.

Törvényből tett Kérdésre Feleletek.

(Végzet)

Boldogoknak nézetnek a' törvényben a' birtokosok; mert a' birtok címjét kijelenteni és békébizonyítani nem kötelesek; némely esetekben haszon gyümölcsöt nyernek, a' vagyont addig tartják kezeiken; míg más magáéna'k lenni azt meg nem bizonyíthatja, a' birtokban magokat magános erőn védelmezhetik, 's ha kivettetnek belőle a' meghatározott idő alatt azt ismét visszafoglalhatják, az egymást egyarányban elenyésztető, ellenkező bizonyítatások esetében jobb az öksorsok és állapotjuk, mely miatt az értelem előtt kétséges tárgyban a' tetsző ítélet is részekre hozatik; de a' pernek költségeit is könnyebben hordozhatják.

A' Birtokosok boldogságának ezen pontjait a' római törvény már a' Krist. sz. után az 530-k eszt. körül meghatározta vagy rész szerint *L. 11. C. de pat. haer.* — *L. 28. C. de rei vind.* — §. 4. *Inst. t. de Interd.* — *L. 1. C. unde vi.* — *L. 3. §. 9, L. 17. ff de de vi et vi arm.* — *L. 1. §. 9. ff uti pos-*

sid. L. 125 et 128 ff. de R. I. mint akkori alkotványos öszszé szedés jelesen megerősítette, elkerülhetetlen szükséges és gyökeres rendszabás lévén a' birtokosok boldogsága, által jött a' magyar törvénybe is, vagy úgy is felvétethetett, mint a' természeti okosság törvényinek egyik követni való igazsága, mely ámbár ezen nevezet alatt nyilván római módon ki nem jelentetik is, mindazáltal felértetik, feltétetik és mái napon annak érdekelt pontjai nemes Erdélyországban is eleven gyakorlásban vannak.

A' van kérdés alatt midőn a' praetori Interdictumok a' panaszos perfolyamaton kívül nem igen vannak az erdélyi törvényben: kinek kell saját igazának birtokában magát magános erőn; perfolyamaton kívül óltalmazni? — ki adós a' büntető törvény megveteése adósságos contractussánál fogva a' magánosnak vagy polgári köz társaságnak; és ennek személlye micsoda esetekben tartóztat-hatik-le külön, vagy vagyonjával egygyütt? Ez egy iskolai törvényes kérdés, melyre a' felelet csak öszszegyűjtésből áll, törvényünkben erre nézve a' feleletbeli ki és feltételek szélyel állanak, némely esetekben homályosok is, 's több rendszabásoknak öszvevetésekből szükség kivilágosítani, mert a' tanuló egyszerre, hosszas tapasztalás és éles vizsgálódás nélkül észre sem veheti.

A' kérdést tevő úgy tapasztalta több pereknek kimeneteléből; hogy a' lakosok a' törvénybeli birtokosok boldogságát a' maga

törvényes határain túl is ki szokták terjeszteni, a' hol nem illik, ott is a' birtokból akarnak pereltetni vagy részszerént perelni is, és e' részben a' törvény igaz valóságos értelme sokak által nem követtetik, melynek oka a' nem akarás, vagy az észre nem vétel, holott ha az ezen tárgy aránt költ törvények szorosabban megtartatnának, sok pereknek útja előre bérekesztődnék, 's a' törvényt sértők idő telve annyira nem károsodnának. Az ok nélkül való perlekedés terhe a' földnek, ellensége a' magános csendességnek, álortzája az igazságnak, a' stellionatus vétkei között egy, mely 33 mforintnál több büntetést érdemel; ellenben az igazságos okon épült perlekedés szelid eszköze a' személy becsület és vagyon bátorságának, elősegítője az igazságnak és polgári jóllétnek.

A' feltett kérdésre a' feleletnek éppen a' törvény szoros értelme szerint való teljes kivilágosítása, az eseteknek összeszedése, a' törvényeknek összevetése, a' homályoknak eloszlatása, a' hibás vélekedéseknek eltörlése, a' helytelen képzeleteknek kiirtása, 's az ok nélkül perlekedni hajlandónak következő kára megbizonyítása; mindezek az igazság és törvények megtartását nem keveset segítik eléfelé. — A' kérdést tévő és felelő 50 esetet megemlített, mint maga vélekedését csak annyiban adta elé; a' felelet a' törvénnel megegyez é nem é? ítélje-

meg a' jó Hazafi! — Szükséges volna ezert materiáról bővebben és köz erővel gondolkodni. —

Szolga János.

K ö n y v E s m é r t e t é s.

Mezei Gazda, vagy a' Mezei, és házi Gazdaság' minden ágaira terjedő folyóírás. 1832. 1-ő Füzet. Kiadta Fűskuti Landerer'sat.

A' mezei gazdaság minden nemzeti előmenetelnek, és jóllétnek kútfeje, valamint tartomány, úgy egyes helység habár szükkölködik is mesterművekben, ha kereskedése határán túl nem terjed is, de minden dologra alkalmas kezeket a' mezei gazdaság benne elfoglal, és ha még a' fényűzés vágyai körébe nem hatott, azon társaság már magában elég gazdag, bírván az egyszerű megelégedés jóllétével. Ez az a' mesterség, melyet minden nemzet előmenetele alapjának megísmért, a' Fejedelmek különös pártfogásokra érdemesítették, mint státusok boldogsága 's fenléte talpkövét. A' török despotismus szintűgy törekszik országában a' földmívelést előmozdítani, ha nem is oly célarányos intézetekkel, mint Angliának, vagy Franciaországnak constitutionalis Királya. Németország Fejedelmei, dicsőségesen országoló Urunkon kezdve a' lichtensteini kis Hercezig, egyik érdemeknek tartják valamely gazdasági társaság beavatottja lenni, és annak tagjának neveztetni. Hogy a' Chinai Császár minden esztendőben egy bizonyos nap,

sok millionyi alattvalóji szemeláttára, az eke szarvához magát lealázza, nem valami hiu fényűzés etiquetteje, hanem sarkalatos principiumokon épült példaadás, mely a' földmívelést a' státus, egyik leghathatósb előmozdító rugójának esmérteti.

És még is fájdalom, az idő, és ezen kifejlődés századja szelleméhez képest, éppen ezen, nem csak egyes embereket, de egész országot boldogító mezei gazdaság Hazánkban tökéletes parlagban hever; századok óta, nem csak hogy kevésben, vagy majd semmiben sem tökéletesedett, de több helyekben, több privát birtokokban még alá is szállott. Nagy birtokosink (tisztelet, és hálás megkülönböztetés némely gazdaságot tökéletesítő Fő Rendeinkre nézve) többnyire csak zsírját huzzák-ki jószágaiknak, de előmenetelét majd semmiben sem munkálodják, boszszankodván azonban, hogy a' már elványolt és meg nem javított jószág oly kevés kamatokkal adózik. Kisebb birtokosink pedig több helyeken annyi allodiumot gyűjtöttek magokhoz, hogy kevés számu jobbágyaikkal, zselléreikkel jól művelni nem képesek napszámos nincs, mert több a' föld mint az ember, napszámost fizető erszény sem mindenütt lehet; így turkáltatik inkább mint miveltetik az erő felett kiterjedt jószág, a' részibe művelésnek csak említése is kinevettetik; avagy mivel egy részét a' termésnek elveszi félre-vettetik; a' munkát könnyebítő, és a' dolgot kipótolható mivek, eszközök többnyire es-

méretlenek, vagy használhatások lehetetlenségnek, 's egy ábrándozó tudós' álmának tartatik. A' Jobbágytól szorgalmatos gazdaságot ki várhat, midőn földje nem az övé, a' sok robottól, kalákától, az Oláh pedig sok inepétől is, arra nem érkezik, de mi nagyobb semmi tekintetre nem érdemesített tudatlanságával nem egyezik a' meg, hogy a' gazdaságban apja, nagyapja alaprendjétől eltérjen. Általában a' gazdaságban első helyet érdemelnek Erdélyben, némely bírtokosabb és a' gazdaságot kedvvel gyakorló földesurakat, és nemeseket kivéve, a' szabad Szászok, utánnok a' Székelyek, e' két résziben hazánkban az ősi gazdaságot legalább jobb rendben látjuk, mint a' Vármegyéken. Sok háromszéki gazdának háza-tája példányul szolgálhat némely vármegyei nemeseknek is annál inkább más lakosoknak, kiknek sárga-néjtől süppedékké vált udvara, sülyedéssel fenyeget. Azonban nem olcsárlok. — Van Vármegyén is jó gazda, van a' Székelységen is rest, tunya — 's minden józan-gondolkozótól általlátható környülményink pedig kisebb nemesinkre, és polgárinkra nézve elég mentő okok, hogy gazdaságunkat a' külföldihez hasonló állapotra nem emelhetjük.

Háládatos említést érdemel T. T. Angyalfi Mátyás úr, ki több évek óta, nem csak jeles gazdasági munkájival gazdagítja a' szomszéd hazát (ámbar fájdalom, többire német nyelven) de egy gazdasági folyó írás kiadásával is bővítette azt, mely hetenként

kétszer jelent-meg. A' jelenlévő munka: hónapos 8 ivű füzetekben adatott-ki, csinos borítékban, kis 8-ad rétbén. A' címlap után áll az olvasó közönséghez intézett jeles előljárobeszéd a' kiadó Fűskúti Landerer úrtól, hol ezen folyóírás elrendeltetése, célja közöltetik, vége felé egy lelkes felszollitással azokhoz, kik még mind azon szomorú elevekkel élnek: hogy „az apám is csak így tette“ különösen pedig minden földes urakhoz, bírtokosokhoz, egyházi, megye, vagy városi előljárokhoz, tisztekhez, szóval mindazon lelkes hazafiakhoz, kik a' hasznost nem csak követni, de előmozdítani is törekednek. Ezt követik az értekezések Angyalfi úr szerkesztetése alatt. Első helyet foglal: A' gazdasági földek elosztásának tudománya, Gáttól; hol a' tudós értekező, előre bocsátván Magyarországbán a' pallérozott mezei gazdaság fő akadályát, 's azt a' határok helytelen felosztásokban állapítván-meg, elészámlálja az ebből folyó akadályokat a' gazdaság folytatásában, 's annakutánna egy helyes gazdasági elosztás rendszert is ajánlván, annak célarányosságát algebrai számvetés renddel terjeszti szem elébe, előbb a' rétekről, továbbá a' szántó földekről, és végre a' legelőkről vévén fel intézéseit.

2-dik Ért. A' közönséges javított ekének leírása H-tól. Itten az értekező koránt sem valamely rendkívülvaló Beatsoni turkáló esz-közt hoz fel a' szántásra nézve, hanem őseinktől által vett ekénket rajzolja-le, meg-

mutatja minden egyes eszköz résznek legjobb módon alkalmaztatható haszonvehetőségét; valamint a' rosszul alkotott eke után való helytelen, és káros gazdaságát a' gazdának; az ekének rájzolatja e' füzet végén találtatik könyomásban.

3-dik Ért. Pálinkafőzési instructio G. Szapáritól. Nálunk a' pálinkafőzés zsidó foglalatosságra kárhoztatik, nem tekintve, mennyi pénzt ad ki nekie a' birtokos, kinek elég gabonája, fája van, hogy maga is pálinkafőzöt állítson. Itt a' tudós Gróf úr oly helyesen adja elő a' pálinkafőzésnek minden rendét, titkait, mint a' ki látszik; hogy nem csupán időtöltésből látogatja-meg önnön pálinkafőzőjét. Általában értekezik a' gabonának pálinkára való elkészítéséről, annak lisztté őröltetése után, hogyan lehető legjobb iránnyal bekeveréséről, a' szalad hasznairól, készítése módjáról, alkalmaztatásáról, végre a' lecsepegtetésről a' legjobb renddel.

4-k Ért. A' 'Sişik (Gergelitze) eredetéről való halvélékedés ellen. Demény Istvántól. A' nagy gabonásokban örökös vendég a' gergelitze, ennek eredetét, és szülő anyját az Ertekező azon apró, aliglátható, veres fergeket teszi, melyek kevéssel aratás előtt a' kalászban lévő buza szemeken láttatnak, ezek a' szem' belső részébe behatnak, az elcséplés után pedig a' nagy rakásba töltött, és gyakran nem szellőztetett gabona megfűl, melyre a' gergelitzévé vált apró bogarak a' szemből kibúván a' buza rakást, sőt

az egész tárt ellepik, a' nélkül, hogy más egésséges búza szemet megemésztenének, a' szorgalmatos gondviselés után magoktól elenyésznek. Ezen származtatás' mennyiben lévő igaz voltát nem vizsgálom, szolljanak a' régibb gazdák, azonban csekély tapasztalásom után ajánlom a' Gergelitze elpusztításra a' bánáti szélrostákat, ennek szeie a' bogarakat a' gabonától a' porral együtt elválasztja, mely gyakran felsepretvén a' földbe temettetik, a' gabona hordattassék száraz szelős helyre, terítettessék-bé döglött, vagy más féle juh bőrökkel, ez akar mennyi gergelitzét elpusztit, úgy annyira hogy ámbár sok ezer köből 's néha gergelitzés gabonát hordatok a' gabonásba-bé, még is egyetlenegy sem találtatik gergelitze gabonásunkban.

5-k Ért. Felső Austriának esmértetése gazdasági tekintetből. Angyalfitól. Ez nagyon érdeklés leírása a' fenírt tartománynak, nem csak egy gazda gyönyörködhetik olvasásában, de akarki olvasást szerető. Megtetszik ezen Értekezésből, hogy két ugyan azon bírodalom tartománnyának lakossai, mely különböző módon gazdálkodnak; a' 77-k lapon így szóll: „négy hólóra körül belől egy szarvasmarhát tartanak, mely azonban nem jár többé legelőre, hanem szép tiszta istálókban othon tartatik, 's bőven tápláltatik, ezért nevedik nem csak a' trágya' mennyisége, az által a' gazdaság' ereje, hanem a' marha is sokat nyer tejére, szépségére, 's más jó tulajdonságára nézve.“

Továbbá házi takarékoságokról így ír: „A gazdasági udvar maga, az épület mellett is, négy szélein, gyakran kövel, részszerént deszkával van kirakva, úgy hogy azon mindég tisztán 's szárazon lehet járni, közepén van mindég jó rendben tartott ganéjos gödör, melyben ló, szarvasmarha, 's sertés ganéj gyűl össze. Ennek a' ganéj lév' össze szivaroghatására külön, többnyire szivattyuval felkészült, osztálya van. Valamint belől az épületekben, úgy az udvaron is rend, és tisztaság uralkodik, mely a' szemnek annyival örvendetesb, minthogy más vidékek jobbágy-udvarának nagyobb részén (a' mi elég szomorú) éppen az ellenkezőt láthatni. Mit mondana utazónk egy erdélyi jobbágy udvarának látására, kivált tavasszal, vagy ősszel?

6-k Ért. A' bárányok kergességének hihető indító oka. Angyalfitól. — A' Júhászoknak szokások, hogy midőn az ellés után a' mezőn a' bárány anyját gyengesége miatt nem követheti, azt nyakon csipi, és úgy hurczolya a' nyáj után. Ebben keresi az Értekező, egy saxoniai gazdasági utazás' kivonatala után, a' betegség indító okát; t. i. a' nyakon lévő véredények elgyengülvén megsérülnek, 's a' későbbi kergetegség' kifejlődésének fundamentom vettetik. Másodsor: a' betegséget, a' vérnek a' felhevülés által a' főbe lett tódulásának is tulajdonítja, melyet az utazás Értekezője mindég siető érvágással foganattal gyógyított, belső orvos-

ságnak ajánlja nyalatékul reggelenként 1/4 font tiszta salétromot, 3/4 font glaubersót, közönséges konyha sóval, 's korpával elegyítve.

7-k Ért. Sükeres ellenszer a' vetési kagyilló, és mezitelen csiga ellen, Angyalfitól. Ezek ellen orvosságul mintegy ajánlja a' vetéseknek árpa törekkkel, polyvával való behintését, mely az állatotskáknak lágy, és nyálkás testekhez hozzá ragadván, 's mászó tehetségekben akadályoztatván, e' szerént elhárítja a' további kártételt.

8-k Ért. Gyümölcsfa 'sat. szaporításának, 's gyűrűzés által termékenyebbitésének új módja.

9-k Ért. Szőlő-óltás, mind kettő Angyalfitól. Általában a' gyűrűzés, és szőlőfának igen könnyen tenyésztető módja taníttatik, mely Franciaországban, nevezetesen Campaniában foganattal használtatik.

10-k Ért. Jegyzésül közli Fontanelle Julius Professor probatételi tudósítását a' bőrforrásról.

Az Értekezéseket követi egy vegyes tárgyú Toldalék, mely mindenféle külső, és belső gazdaságra, gazdasági művekre oktató eszközök használhatóságát, avagy alkalmaztatását foglalja magába. Így p. o. egy új török-búza moršoló eszköz, a' kisebb szükségekre eddig használt fejtést potolja-ki, de a' mi nagyban nem alkalmaztatható. A' marhák és juhok felpuffadása ellen Krachtochvill úr ajánlja a' skorpió olajat, szarvas-marhának 10, 15, júnak 3, 5 cseppivel. Serfözőknek

Dr. Yves után ajánltatik hogy a' komlóban találtató finom zöldes port, mint a' komlónak hathatós kipótlóját, a' serfőzésre használják, a' helyett hogy most elhányják. Ajánltatik egy szappan készítés módja tűz nélkül, ez méltó a' megpróbálásra 'sat.

Végtére következnek : Gazdasági litteratura : a' Magyarorszáiban megjelent gazdasági munkákról. Tudósítások : Magyarország' jelesb' várossaiban a' gabonának, hazai terméseknek, avagy durvább miveknek közép árja Januariusban. Privát jelentések : melyek minden ujságok hirdető lapjaiban foglaltatni szoktak inkább gazdasági tárgyáról. Az egész munkát bérekeszti egy könyomási tábla, hol a' feltalált, avagy javított, és javasolt eszközök, műszerek ábrázoltatnak, megmagyarázások, már az Értekezések rendében meglévén. A' nyomtatás nagy kerek betűkkel tiszta, és hiba nélkül való.

Erdélynek, tudtomra, magyar nyelven nem hogy gazdasági folyóírása, de még gazdasági könyve sincsen, minden a' mivel bír e' részben Magyarországnak köszönheti. Megtetszik rövid esmértetésemből, hogy ezen munka olyakat véssen értekezése' tárgyául, mik majd mindennap gazdaságunkban előfordulnak, 's oly útásításokat javasol, melyek semmi nagy költségekkel nincsenek egyben kötve; használhatja ezt tehát minden érdeemes tagja a' hazának, kit a' helyheztetési környülmény, szükség vagy különös vonzóadás gazdasággal foglalatoskodtat. Kereskedé-

sünk kevés vagy semmi sincs, mívészetünk még kevesebb, szükség hogy minden erővel a' gazdasági tökélyt, 's iparkodást munkáljuk a' hazában, mint még nagyon mészszé lévő jóllétünk rugóját, előbb kell gazdákká lennünk, mint mívészekké, mert előbb kell kenyér, és eledel, mint egyéb. Annakokáért ezen gazdaságot tehetségéből tökéletesíteni törekedő Folyóírás minden érdemes Olvasónak ajánltatik.

S. B. . . M. . . s.

Török Politia.

Konstántzinápolyban mérészelvén egy kereskedő portékáját a' kiszabott árnnál drágábban árulni, 's azzal bevádoltatván, akkori Jussuf Bassa Nagy-vezér által mind két lábára, lóvak módjára, megpatkoltatott, 's egy bizonyos távolság' kifutására ítéltetett. A' futásra kijelelt helynek közepén a' bűnös özszeroskadván lelkét kiadta.

Egy más alkalmatossággal, ugyan a' megnevezett Nagy-vezér lovagolván Konstántzinápolynak útszáin, a' francia Követel, egy sütőnek háza előtt megállnak, 's minekutánna egy kevés idei várakozásra lovagló társát kéré, a' házhoz bement, ottan alig tiz minutumnyi időt mulatván kijő, megköszöni a' Követnek várakozását, lóra ül 's útjokat tovább folytatják; lovaglás közben a' Követ azon kérdésre téríti beszédjét, hogy mit mívelt legyen azon

Sütőnek házában? melyre a' nagy Vezér: „Régen már bépanaszoltatt előttem ezen Sütő, hogy kenyereit a' mértéknél jóval kisebbben süti; 's ezen hibájáért meg is intetett, azonban minden intések ellenére, most még is a' vétkes csalárdságon rajta éretvén, azonnal a' mértéket nem ütő kenyerei helyett magát a' Sütőt vettettem az égő kemenczébe.“ — A' Követ el nem rejthette belső iszonyodását ezen cselekedet' hallására, de a' nagy Vezér önnön mentségére imigy folytatja beszédét: „Az úr ezen cselekedetet mint kegyetlenséget kétségkívül undorodással veszi, azonban politiai környülállásink ezt szükségessé teszik; már rég az ideje hogy ilyes csalárdság városunkban nem hallatott, és ezen példája a' büntetésnek több esztendőkre elrettenti a' csalárd mester embereket; az uraknál az ilyes tettek pénzzel büntettetnek, és a' Politiának mindennapi új meg új sartzolásai is elégtelenek a' hibások elrettentésére, és a' csalások megakadályoztatására, midőn itten az illyes büntetés neme esztendőkre kezeskedik a' jó rend fenntartásáról.“ A' Követ vállat vonintott, 's beszédjét egyébre fordította. —

X. X. X.

Két gyermek két Farkas ellen.

Az 1830-dik esztendő Decemberében, Erdélynek egy havasalji falujából két gyer-

mek ment az erdőre, hogy fát hozzon gyalog szánon. Midőn a' fa-gyűjtést éppen végeznék a' gyermekek, meglátnak két farkast, sebes nyargalva közeledni. Az idősebb alig tizenkét esztendőös fiu, bédugja testvér öcscsét a' szánka alá, a' már egybeszedve volt fa-ágakkal hirtelen körülrakja, 's kezébe kapja a' fejszét. Ezt alig végezte, midőn a' két éppen érkező farkas neki ugrék. Egyiket egész erejéből nyakszírtvágja, 's oly szerencsésen találja, hogy az a' földre terül; de a' másik farkas megkapja a' gyermeket, 's karjánál fogva le rántja a' földre. A' fiu torkon ragadta ugyan a' farkast, 's keményen tartotta; de mind e' mellett is, a' dolog kimenetelétől nagyon lehetett félni. Látván az ifiabb nyolcz esztendőös gyermek bátyja veszedelmét, előszökik a' szánka alól, felkapja a' bátyjától elejtett fejszét, 's ütni kezdi a' farkast. Ez elbocsáttja az idősebb fiut, reá rohan az ifiabbra, 's marcsongolni kezdi; de akkor az idősebb áll fel a' földről öcsce segítségére, 's néhány kemény csapással agyon is veré a' farkast. Már most a' fiuk bekötözik sebjeiket a' hogy lehetett, a' szánkát megrakják fával, feljül teszik a' két megölt farkast, 's haza vonják megterhelt gyalogszánnyokat.

Észrevétel. Ezen történetet hazánkbeli-
nek állítja egy német folyóírás. Igaz volt-
táról megbizonyosodni kedves dolog volna,
csak annyiban is, a' mennyiben bizonyosan
minden hazafi örvendene, tudhatni azt, hogy
hazánk több derék fiai között, egy pár,

egymásért ily sokattévő, 's a' hirtelen veszedelemben ennyire eszin maradni tudó, oly időkoru gyermek is van, a' mely kórtól alig lehetne ilyent várni.

Az Elmemív-bíráló.

Senkinek sem kéne ezen hivatalba elegyedni, ha nem alaposág 's méjség készítő istenségei. Ha ki nincs eltelve lelkével azon tudománynak vagy művészetnek melyről itelni merészel, bűnösen bitangolja az elfoglalt bírói széket. A' valódi Bíráló tudományi világ polgára. Hazája az I g a z ' a' S z é p ' országa, 's így az nem e' világbeli. Nem függ ő személy tekintettől, időzléstől, eredettől, kedvtől, szokástól; szabad bizonyos iskolák előitéleteitől. Csak a' j ó , a' h e l y e s , a' m i n d e n i d ő b e n m e g á l l h a t ó van szeme előtt. Dicsérései, gyalázásai nem hatalomszavak; hanem az ezen s z e n t h á r o m által neki sugallva nyilatkoztatott igazságok magyarázati. Nem kérdés; valyon a' mit hibáztat, ő jobban tudja é csinálni? Ha az a' mit ő jobbnak tart valóban jobb; úgy elég világos bíróvá szenteltetése; 's azt csak megbántott hiuság hozhatja kétség alá. Ha a' jobbantudáshoz jobban csinálás is járul; igaz úgy ő még fennebb áll. Azt mondja egy nagy Író: „Minden lángész született művészetbíráló.“ De ne értsék maroknyi lángeszüink magokra. Struczsárnnyak nem repülhetni magassra; Scanderbég' kardjához Scanderbég' karja is kell.